

Препорака бр. 190

Препорака за забрана и итна акција за укинување на најлошите облици на детски труд, 1999 г.

Генералната конференција на Меѓународната организација на трудот,

Свикана во Женева од страна на Управниот орган на Меѓународната канцеларија на трудот, се состана на својата осумдесет и седма седница на 1 јуни 1999 година, и

Усвојувајќи ја Конвенцијата за најлошите облици на детски труд, 1999 г., и

Одлучувајќи се за донесување определени предлози во однос на детскиот труд, што претставува четврта точка на дневниот ред на седницата, и

Утврдувајќи дека овие предлози треба да добијат форма на Препорака што ја надополнува Конвенцијата за најлошите облици на детски труд, 1999 г.;

на седумнаесетти јуни, илјада деветстотини деведесет и деветта година, ја донесува следнава Препорака, што може да се наведува како Препорака за најлошите облици на детски труд, 1999 г.

1. Одредбите на оваа Препорака ги надополнуваат одредбите на Конвенцијата за најлошите облици на детски труд, 1999 г. (во натамошниот текст наведена како „Конвенцијата“), и треба да се применуваат во врска со нив.

I. Акциски програми

2. Акциските програми што се спомнуваат во член 6 на Конвенцијата треба итно да се дизајнираат и да се спроведат во консултации со релевантните владини институции и организациите на работодавачите и работниците, земајќи ги предвид ставовите на децата што се непосредно засегнати од најлошите облици на детски труд, нивните семејства и, соодветно, на останатите засегнати групи што се посветени на целите на Конвенцијата и на оваа Препорака. Таквите програми треба, меѓу другото, да имаат цел:

(а) да ги идентификуваат и да ги осудат најлошите облици на детски труд;

(б) да го спречат ангажирањето на децата во, или нивното отстранување од, најлошите облици на детски труд, заштитувајќи ги од репресалии и обезбедувајќи ја нивната рехабилитација и социјална интеграција преку мерки што ги адресираат нивните образовни, физички и психолошки потреби;

(в) да посветат посебно внимание на:

(i) помладите деца;

(ii) женските деца;

(iii) проблемот на прикриените работни ситуации во кои најзагрозени се девојчињата;

(iv) останатите групи деца што се посебно загрозени или имаат посебни потреби;

(г) да ги идентификуваат, да ги опфатат и да соработуваат со заедниците во коишто децата се особено загрозени;

(д) да ги информираат, да ги сензитивираат и да го мобилизираат јавното мислење и засегнатите групи, вклучувајќи ги децата и нивните семејства.

II. Опасна работа

3. При утврдувањето на видовите работи што се спомнуваат во член 3(г) на Конвенцијата и при утврдувањето каде постојат тие, треба, меѓу другото, да се земе предвид:

(а) работата што ги изложува децата на физичка, психолошка или сексуална злоупотреба;

(б) работата под земја, под вода, на опасни височини или во тесни затворени простории;

(в) работата со опасни машини, опрема и алатки, или работа што вклучува рачна манипулација или пренесување тешки товари;

(г) работата во нездраво окружување во коешто децата може, на пример, да бидат изложени на опасни супстанции, агенси или процеси, или на температури, нивоа на бучава или вибрации што може да го загрозат нивното здравје;

(д) работата под особено тешки услови, како што е работата со долго работно време или ноќната работа, или работата каде што детето без причини е затворено во просториите на работодавачот.

4. За видовите работи што се спомнуваат во член 3(г) на Конвенцијата и во став 3 горе, националните закони или прописи или надлежните органи може, по консултации со засегнатите организации на работниците и работодавачите, да го дозволат вработувањето или работата со навршена возраст од 16 години под услов ако здравјето, безбедноста и моралот на засегнатите деца се целосно заштитени и ако децата добиле соодветни посебни упатства или стручна обука во релевантната гранка на активност.

III. Спроведување

5.

(1) Треба да се собираат и редовно да се ажурираат детални информации и статистички податоци за природата и степенот на детскиот труд за да послужат како основа за утврдување на приоритетите за национална акција за укинување на детскиот труд, особено за итна забрана и елиминација на неговите најлоши облици.

(2) Во најголема можна мера, таквите информации и статистички податоци треба да вклучуваат податоци што се распределени според пол, старосна група, занимање, гранка на економска активност, статус на вработеност, посетување настава во училиште и географска локација. Треба да се земе предвид важноста на ефективниот систем за евиденција на родените, вклучувајќи го издавањето изводи од матичната евиденција на родените.

(3) Треба да се собираат и редовно да се ажурираат релевантни податоци за кршењето на националните одредби за забрана и елиминација на најлошите облици на детски труд.

6. Собирањето и обработката на информациите и податоците што се спомнуваат во став 5 треба да се врши со должно почитување на правото на приватност.

7. Информациите што се собрани во согласност со став 5 горе треба редовно да ѝ се праќаат на Меѓународната канцеларија на трудот.

8. Членките треба да воспостават или да дизајнираат соодветни национални механизми за следење на спроведувањето на националните одредби за забрана и елиминација на најлошите облици на детски труд по консултации со организациите на работниците и работодавачите.

9. Членките треба да осигурат дека надлежните органи што имаат одговорности за спроведување на националните одредби за забрана и елиминација на најлошите облици на детски труд меѓусебно соработуваат и ги координираат своите активности.

10. Националните закони или прописи или надлежниот орган треба да утврдат кои лица ќе се сметаат за одговорни во случај на непочитување на националните одредби за забрана и елиминација на најлошите облици на детски труд.

11. Членките треба, во онаа мера во којашто тоа е во согласност со националното законодавство, да соработуваат во меѓународните напори за итната забрана и елиминација на најлошите облици на детски труд преку:

(а) собирање и разменување информации во врска со кривичните дела, вклучувајќи ги оние во кои се вмешани меѓународни мрежи;

(б) откривање и кривично гонење на лицата што се вклучени во продажбата и недозволената трговија со деца, или во користењето, наоѓањето или нудењето деца за незаконски активности, за проституција, производство на порнографски материјали или за порнографски настапи;

(в) регистрирање на сторителите на таквите кривични дела.

12. Членките треба да утврдат дека следниве најлоши облици на детски труд се сметаат за кривични дела:

(а) сите облици на ропство или практики слични на ропство, како што се продажбата и трговијата со деца, должничкото ропство и кметување, и принудниот или задолжителниот труд, вклучувајќи го принудното или задолжителното регрутирање на децата за нивно користење во вооружени судири;

(б) користењето, наоѓањето или нудењето дете за проституција, за производство на порнографија или за порнографски настапи; и

(в) користењето, наоѓањето или нудењето дете за незаконски активности, особено за производство и недозволена трговија со дроги, како што е дефинирано во релевантните меѓународни договори, или за активности што вклучуваат незаконско носење или користење огнено оружје или други оружја.

13. Членките треба да осигурат дека се применуваат казни, вклучувајќи, кога тоа е соодветно, кривични казни за кршењата на националните одредби за забрана и елиминација на сите видови работи што се спомнуваат во член 3(г) на Конвенцијата.

14. Членките треба, исто така, итно да обезбедат други кривични, граѓански или административни правни лекови, кога тоа е соодветно, за осигурување на ефективното спроведување на националните одредби за забрана и елиминација на најлошите облици на детски труд, како што се посебниот надзор врз претпријатијата што ги користеле најлошите облици на детски труд, и, во случаите на упорно кршење, да ја разгледаат можноста за привремено или трајно одземање на дозволите за работа.

15. Останатите мерки што се наменети за забрана и елиминација на најлошите облици на детски труд би можеле да го вклучат следново:

- (а) информирање, сензитивирање и мобилизирање на пошироката јавност, вклучувајќи ги националните и локалните политички лидери, парламентарните пратеници и судството;
- (б) вклучување и обучување на организациите на работодавачите и работниците и граѓанските организации;
- (в) обезбедување соодветна обука за засегнатите владини службеници, особено инспекторите и органите за одржување на јавниот ред и мир и за другите релевантни стручни лица;
- (г) обезбедување судско гонење во матичната земја на државјаните на членката што сториле кривични дела во согласност со нејзините национални одредби за забрана и итна елиминација на најлошите облици на детски труд, дури и во случаите кога овие дела се извршени во некоја друга земја;
- (д) поедноставување на правните и административните постапки и осигурување на нивната соодветност и навременост;
- (е) поттикнување на претпријатијата да развиваат политики за промовирање на целите на Конвенцијата;
- (ж) следење и давање публицитет на најдобрите практики за елиминација на детскиот труд;
- (з) давање публицитет на правните или другите одредби за детскиот труд на различни јазици или дијалекти;
- (с) воспоставување посебни жалбени постапки и утврдување одредби за заштита од дискриминација или репресалии на лицата што легитимно ги изнесуваат на виделина кршењата на одредбите на Конвенцијата, како и воспоставување телефонски линии за помош или лица за контакт и омбудсмани;
- (с) донесување соодветни мерки за подобрување на образовната инфраструктура и на обуката на наставниците за исполнување на потребите на момчињата и девојчињата;
- (и) во најголема можна мера, во националните акциски програми да ги земат предвид:
 - (i) потребата за отворање работни места и за стручна обука за родителите и полнолетните лица во семејствата на децата што работат под условите што се опфатени со Конвенцијата; и
 - (ii) потребата за подигнување на свеста на родителите за проблемот на децата што работат под такви услови.

16. Зајакнатата меѓународна соработка и/или помош меѓу членките за забрана и ефективна елиминација на најлошите облици на детски труд би требало да ги надополнуваат националните напори и може, како што е соодветно, да се развиваат и да се спроведуваат во консултација со организациите на работодавачите и на работниците. Таквата меѓународна соработка и/или помош треба да вклучува:

- (а) мобилизирање ресурси за националните или меѓународните програми;
- (б) заемна правна помош;
- (в) техничка помош, вклучувајќи размена на информации;

(г) поддршка на социјалниот и економскиот развој, програми за искоренување на сиромаштијата и за универзално образование.